

Μονομαχία στην Ιβηρική

Ζούμε ημέρες σύγκρουσης εντός της Ευρωζώνης που ένας σκηνοθέτης σαν τον Sergio Leone θα μπορούσε να μεταφέρει στην οθόνη μετατρέποντας την Κρίση σε γουέστερν αξιώσεων. Η πρόσφατη Σύνοδος Κορυφής έθεσε τέλος στην ελπίδα της Ισπανίας ότι τα δεκάδες δις που θα χρειαστούν οι τράπεζές της δεν θα φορτωθούν στο ένα τρις δημόσιου χρέους της χώρας, το οποίο είναι αδύνατον να εξυπηρετηθεί χωρίς «εξωτερική βοήθεια» υπό την μορφή μιας παρέμβασης από την ΕΚΤ στην δευτερογενή αγορά ομολόγων της Ιβηρικής χώρας. Κι αυτό επειδή η Γερμανία, όπως απεδείχθη, παρέπεμψε στις καλένδες την τραπεζική ένωση της Ευρωζώνης και, έτσι, κατάφερε να κρατήσει άρρηκτα συνδεδεμένες την τραπεζική κρίση με την κρίση χρέους της Ισπανίας και, κατα προέκταση, της Ευρώπης ολόκληρης.

Μετά το ναυάγιο της προσπάθειας Μόντι-Ραχόι να αποσυνδεθεί το κόστος επανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών από το δημόσιο χρέος, ιδίως, της Ισπανίας (που απειλεί να συμπαρασύρει την Ιταλία), το μόνο που απέμεινε στον Ισπανό πρωθυπουργό ως πηγή ελπίδας είναι η ετοιμότητα του κ. Ντράγκι, του Προέδρου της ΕΚΤ, να αρχίσει να αγοράζει ισπανικά ομόλογα (δεύτερο χέρι πάντα) έως ότου τα επιτόκια δανεισμού της Ισπανίας σταθεροποιηθούν σε λογικά επίπεδα. Πρόκειται για το πρόγραμμα παρέμβασης που ο κ. Ντράγκι ονόμασε OMT (outright monetary transactions). Αυτή η προοπτική, για ένα ισπανικό OMT, είναι ο λόγος που τα spreads της Ισπανίας έχουν συμπιεστεί τόσο πολύ τις τελευταίες εβδομάδες: οι επενδυτές στοιχηματίζουν ότι η Ισπανία θα ζητήσει την ενεργοποίηση του OMT. Βέβαια για να ενεργοποιηθεί υπέρ της Ισπανίας το OMT του κ. Ντράγκι πρέπει πρώτα η ισπανική κυβέρνηση να αιτηθεί την κατάρτιση Μνημονίου για την μεγάλη ιβηρική, ένα «αίτημα» που θα αποτελέσει τεράστια πολιτική ήττα του κ. Ραχόι.

Αυτό το σύμπλεγμα προσδοκιών των επενδυτών και του κ. Ραχόι θεμελιώνει την Ιβηρική Μονομαχία του τίτλου: Από την μία, οι επενδυτές στις διεθνείς χρηματαγορές αγοράζουν ισπανικά ομόλογα βάσει της προσδοκίας ότι ο κ. Ραχόι θα κάνει την ανάγκη φιλοτιμία και θα σκύψει το κεφάλι σε επίσημο Μνημόνιο (δηλαδή διεθνή επιτήρηση από την τρόικα) που αποτελεί προαπαιτούμενο για ένα ισπανικό OMT. Από την άλλη, όσο οι επενδυτές πιστεύουν κάτι τέτοιο, αγοράζουν ισπανικά ομόλογα (συμπιέζοντας τα spreads της Ισπανίας) δίνοντας στον κ. Ραχόι την δυνατότητα να καθυστερεί την αποδοχή του μοιραίου Μνημονίου που απαιτείται για την αρχή του προγράμματος OMT. Κάποια στιγμή όμως, όσο ο κ. Ραχόι αρνείται να υποκύψει, οι επενδυτές θα πατήσουν την σκανδάλη (αρχίζοντας να ξεπουλούν ισπανικά ομόλογα) οπότε ο κ. Ραχόι θα αναγκαστεί εντός μερικών λεπτών της ώρας να σκύψει το κεφάλι και να παρακαλέσει, ως ένας νέος Γιώργος Παπανδρέου, το Μνημόνιό του. Όσο όμως οι επενδυτές αναμένουν τον κ. Ραχόι να ενδώσει, εκείνος έχει την ευχέρεια να μην το κάνει, καθώς τα επιτόκια δανεισμού παραμένουν συμπιεσμένα.

Το ερώτημα λοιπόν τίθεται: Τι είναι εκείνο που θα κάνει τους επενδυτές να πατήσουν την σκανδάλη; Το ερώτημα τούτο δεν μπορεί να απαντηθεί χωρίς να μελετήσουμε ένα δεύτερο παιχνίδι που παίζεται μεταξύ των επενδυτών: Όλοι τους γνωρίζουν ότι, όσο ο κ. Ραχόι καθυστερεί να καταθέσει τα όπλα, κάποια στιγμή, εντελώς ξαφνικά, εκείνοι (οι επενδυτές) θα εγκαταλείψουν τα ισπανικά ομόλογα και η αντίσταση του κ. Ραχόι θα καμφθεί. Όμως, κανείς τους (προς το παρόν) δεν είναι διατεθειμένος να ρίξει το πρώτο βόλι, φοβούμενος ότι το προσωπικό του κόστος μπορεί να αποδειχθεί μεγάλο αν δεν ακολουθήσουν και οι υπόλοιποι επενδυτές άμεσα. Π.χ. αν ένας επενδυτής στοιχηματίσει στην μείωση της αξίας των ισπανικών ομολόγων (που όλοι γνωρίζουν ότι θα έρθει αν ο κ. Ραχόι δεν υποχωρήσει), και τα «σορτάρει», τότε η τύχη της κίνησης αυτής θα εξαρτηθεί από το εάν θα τον ακολουθήσουν οι υπόλοιποι. Αν τον ακολουθήσουν, θα κερδίσει μια περιουσία. Αν όχι, θα χάσει – οπότε προτιμά να περιμένει κάποιους άλλους επενδυτές να κάνουν εκείνοι την πρώτη κίνηση. Το όλο σκηνικό θυμίζει τις ύαινες που πλησιάζουν ένα ετοιμοθάνατο λιοντάρι: όλες τους γνωρίζουν ότι το τέλος του έρχεται αλλά η κάθε μία τους διστάζει να κάνει την πρώτη κίνηση.

Περίληπτικά, το Ισπανικό Δράμα αποτελείται από δύο παράλληλα «παίγνια». Το πρώτο παίζεται, ως κλασική μονομαχία, μεταξύ της ισπανικής κυβέρνησης και των επενδυτών που εμπορεύονται ισπανικά ομόλογα. Ο ένας, μοναχικός, μονομάχος είναι έτοιμος να τραβήξει την σκανδάλη (να αιτηθεί την παρέμβαση της ΕΚΤ) μόλις οι αντίπαλοι (οι επενδυτές) βγάλουν το περίστροφο από την θήκη του έτοιμοι να ξεπουλήσουν συντονισμένα τα ισπανικά ομόλογα που διαθέτουν. Όσο αφήνουν το περίστροφο στην θήκη, ο ισπανός μονομάχος (ο κ. Ραχόι) κάνει το ίδιο, συντηρώντας αμείωτη την ένταση και καθυστερώντας την κατάληξη του δράματος. Το δεύτερο, παράλληλο, παίγνιο παίζεται μεταξύ των αντιπάλων του οι οποίοι γνωρίζουν πολύ καλά ότι, κάποια στιγμή, θα τραβήξουν το περίστροφο αλλά, φευ, κανείς τους δεν τολμά να το κάνει πρώτος, δίνοντας την ευκαιρία στον ισπανό πρωθυπουργό να κωλίσσει.

Το τέλος του δράματος είναι γνωστό εκ προοιμίου. Ο κ. Ραχόι θα υποκύψει. Κι όταν υποκύψει θα ξεκινήσει ένα νέο παίγνιο, μια νέα μονομαχία, με τον κ. Ντράγκι αυτή την φορά, για το πότε οι παρεμβάσεις της ΕΚΤ υπέρ των ισπανικών ομολόγων θα διακοπούν λόγω της μη συμμόρφωσης της Ισπανίας με τις επιταγές του Μνημονίου της (καλή ώρα όπως γίνεται με την Ελλάδα σήμερα). Το μόνο που δεν γνωρίζουμε είναι το πότε ακριβώς η σημερινή μονομαχία θα λήξει και με τι κόστος για την Ισπανία, την Ευρωζώνη και, βέβαια, την Ελλάδα της οποίας η σήψη επιμηκύνεται έως ότου η Γερμανία αποκτήσει καλύτερη εικόνα για το πως θα εξελιχθεί η Ιβηρική μονομαχία.